

Prancūzų derybos su vokiečiais nebaigtos

HAGOS TEISMAS SAKO JIS GALI SPREŠTI KLAIPĖDOS KLAUSIMUS

Vokietijos trys karo laivai Dancigo uoste. Vo-
kiečių fašistų vadai reikalauja paskelbti karo
stovį. Vienoj Kinijos provincijoje komunistai
išžudė pusę milijono žmonių

NIEKO GERA NESUTARTA TARPTAUTINIS TEISMAS PRIEŠ LIETUVĄ

LOZANA, birž. 25. — Vo-
kiečių ir prancūzų atstovai
karo skolų ir reparacijų kon-
ferencijoje išskaičiavo visus
savo ekonominius ir finansi-
nius vargus. Bet nieko nesu-
tarta. Viskas pavesta abiejų
valstybių ekspertams sudoroti.

REIKALAUJA KARO STOVIO

BERLYNAS, birž. 25. —
Visoj Vokietijoje ne vieni ko-
munistai atkakliai kovoja prieš
fašistus, kurie visur skver-
biasi uniformuoti. Prieš juos
kovoja ir kitos partijos. Jie
puolami, sužeidžiami, retkar-
čiais žudomi.

Vyriausias fašistų vadas rei-
kalauja kanelerio, kad jis visoj
Vokietijoje paskelbtų karo
stovį.

8 VALSTYBĖS STUMIA J. V. SUMANYMĄ

ZENEVA, birž. 25. — Ne-
paisant Prancūzijos priešin-
mosi, aštuonios valstybės stu-
mia į nusiginklavimo konferen-
cijos priešakį J. Valstybių su-
manymą, kad visos valstybės
vienu trečdaliu sumažintų
šiandieninį savo apsiginklavi-
mą. O Anglija, kaip praneša,
sumanymą dar svarsto.

SUSKILO DARBO PAR- TIJOS

LONDONAS, birž. 25. —
Anglijos politikoj dar ne labai
senai vieningai veikė dvi dar-
bo partijos. Viena tiesiog dar-
bo partija, o kita — neprik-
lausomoji darbo partija. Da-
bar jos visiškai suskilo.

SIAMO KARALIUS PASI- LIEKA

BANGKOK, Siamas, birž.
26. — Čia revoliucija baigėsi.
Karalius paliekamas monar-
cha, bet jo valdžia bus suvar-
žyta. Iki šiol jis buvo abso-
lūtus.

TURKAI NUTVĖRĖ KURDŲ VADĄ

BAGDADAS, birž. 27. —
Turkų kariuomenė sugavo pas-
kutinį kurdų sukilėlių vadą ir
mano, kad sukilimas baigtas.

HAGA, birž. 25. — Klaipė-
dos klausimą T. Sąjunga pa-
vedė spręsti tarptautiniam
teismui. Lietuva pasipriešino.
Ji sakė, kad šis teismas ne-
turi jurisdikcijos kištis į Klaipėdos krašto vidaus reikalus.

Vakar šis teismas 13 balsų
prieš 3 nusprendė, kad jis turi
autoritetą spręsti Klaipėdos
valdymo klausimus.

KALTINAMA EKONOMIJA

PARYŽIUS, birž. 25. —
Siame sugriauta absoliuti ka-
raliaus valdžia. Tai padarė
visai netikėtai sukilusi kariu-
menė. Karaliaus absoliutiz-
mas, kaip čia aiškinama, būtų
gal ilgiau gyvavęs. Deja, ka-
raliaus įsakymu neseniai buvo
žymiai sumažintos kariuome-
nei išlaidos.

SUNAIKINO VALGYKLĄ

TOULOUSE, Prancūzija,
birž. 25. — Prancūzų muzikų
bedarbių vadovaujama tūk-
santinė bedarbių minia sunai-
kino valgyklą, kurioje grojo
rusų muzika. Daugiau kaip 20
asmenų sužeista.

PUOLA PRANCŪZUS

ROMA, birž. 26. — Italų
fašistų spauda aštriais žo-
džiais puola Prancūzijos vy-
riausybę už jos priešinimąsi J.
Valstybių sumanymui nusigin-
klavimo reikale.

500,000 ŽMONIŲ NUŽUDĖ

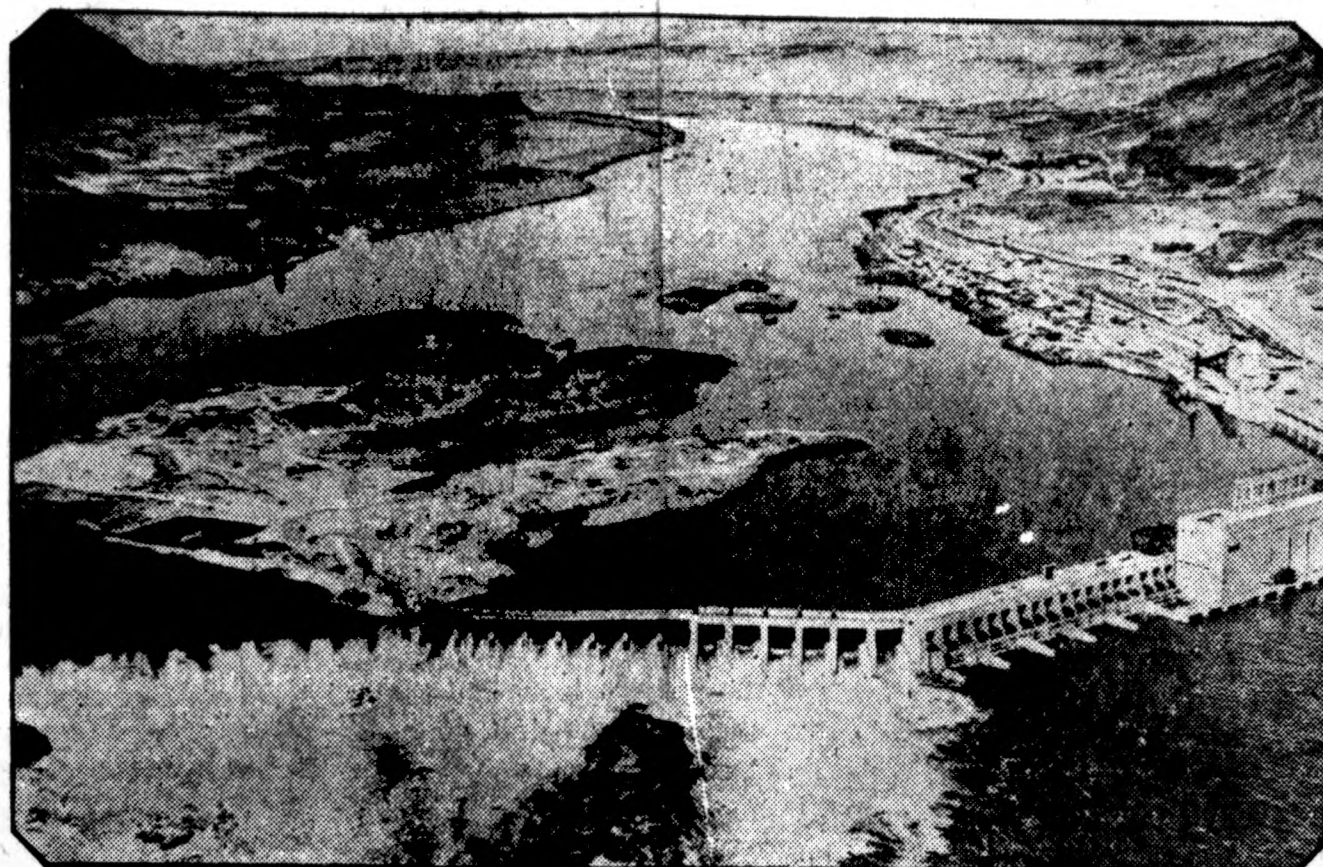
SANGHAJUS, birž. 26. —
Kinų vyriausybė skelbia, kad
komunistų plėšikų gaujos tūk-
siai provincijoje trijų mėnesių
laikotarpiu nužudė daugiau
kaip 500,000 gyventojų kinų.

SALTAS BIRŽELIO MĖN.

BOSTON, Mass., birž. 25. —
Vakar čia buvo šalta diena, 46
laipsniai aukščiau 0. Per 60
metų birželio 24 d. to nebūta.

MEXICO CITY STREIKAS

MEXICO CITY, birž. 25. —
Sukėlė streiką vietos gatvėka-
rių darbininkai.

Pakinkyta į darbą galingoji Columbia upė. Ties Wenatchee skersai tos upės padirbta viena dalis užtvankos ir jau elektra gaminama. Kada bus baigta visą užtvanka, tada elektros bus pristatoma 252,000 arklių jėgos.

KINAI NEGALI TURĖTI CIVILINIO KARO

SANGHAJUS, birž. 26. —
Kinija nors kartą yra išsisu-
kus iš civilinio karo žnyplių.
Nė viena kariaujančioji pusė
neturi pinigų. Tik vieny komu-
nistų gaujos kai kurias pro-
vincijas vis dar naikina.

Pati vyriausybė yra bejėgė.
Negali užlaikyti gausios armi-
jos. Valstybės iždas yra tuš-
čias.

VOKIEČIŲ KARO LAIVAI DANCIGE

DANCIGAS, birž. 25. —
Nepaisant triukšmingųjų Len-
kijos protestų, čia atplaukė
trys Vokietijos karo laivai.
Miestas laivų įgulas vaišina.

Keletas šimtų komunistų
mėgino sukelti demonstracijas
prieš miesto valdžios diktatū-
rą. Bet policija juos greitai
numalšino.

PREZIDENTAS KOVOJA PRIE ŠSUMANYMUS

WASHINGTON, birž. 25. —
Abieji kongreso rūmai pripa-
žino Garner'io ir Wagner'io
sumanymus, kuriais skiriama
daugiau kaip du bilijonai do-
lerių valstybių paskoloms ir į-
vairiems viešiesiems darbams.
Prezidentas Hoover'is prieš
tai smarkiai kovoja. Sako, tai
krašto iždo puolimas.

SUMAŽINO IŠLAIDAS

WASHINGTON, birž. 26. —
Žemesnieji kongreso rūmai su-
mažino prezidento Hoover'io
ofisui išlaidas 37,000 dol.

ŽUVO LAKONAS

NIAGARA FALLS, N. R.,
birž. 25. — Čia tarptautinėse
lektūrų lenktynėse žuvo vie-
nas lakūnas.

LIETUVOJE

PREKYBOS IR PRAMO- NĖS BANKO BYLA BAIGIAMA

Prekybos ir pramonės ban-
ko byloje kaltinimo aktas jau
baigiamas rašyti. Banko byla
užtruko ilgesnį laiką dėl to,
kad buvo aiškinama, kaip, ban-
kui bankrutavus, iš jo apie
1 ir pusę mil. litų buvo per-
gabenta į Berlyną. Tuo reika-
lu buvo pasiūsti atitinkami
raštai į Berlyną ir ten atsi-
klausta jų teismo, bet į tą raš-
tą ligi šiol iš vokiečių negauta
jokio atsakymo. Kol atsakymo
nesulaukia, tol bylos neper-
duoda teismui, nors visa bylos
medžiaga jau surinkta ir su-
tvarkyta.

ŠIEMET MAŽIAU VASA- ROTOJŲ

Šiemet į kurortus ir šiaip
poilsio vietas palyginti su pe-
retais metais vasarotojų ren-
kasi mažiau. Taip pat mažiau
yra atvykusių ir iš užsienio
kurortininkų. Dėl sumažinto
atlyginimo daugumas valdini-
nų ir šiaip tarnautojų, gavę
atostogų, važiuoja ne į Palan-
gą, Nidą, Birštoną ar kitur,
bet į sodžius, pas tėvus ir gi-
mines. Dėl to vietomis šiek-
tik atpigusios butų kainos ir
visas pragyvenimas.

P. ZAUNIENĖS KONCER- TAI KOPENHAGOJ

Kopenhagoj, Tivoli sode, di-
džiojo koncerto salėj Zaunie-
nė surengė du koncertus, ku-
rie praėjo su dideliu pasise-
kimu. Kiekvieną koncertą ap-
lankė apie 1,000 žmonių. Kon-
certus spauda įvertino palan-
kia. Tie koncertai yra didelis
kultūros indėlis į dviejų šalių
santykius.

CHICAGOJE

KALBA APIE TREČIĄJĄ PARTIJĄ

Chicago universiteto prezi-
dentas Hutchins'as pareiškia,
kad jei demokratų partija taip
kaip respublikonų partija ne-
pareikš aiškaus ir griežto savo
nusistatymo ekonominiais klau-
simais, jaunesnioji piliečių
karšta sudarys trečiąją galingą
politinę partiją.

AGENTŲ "REIDAI"

Šiandien Chicagoj atidaroma demokratų partijos suva-
žiavimas. Kad suvažiavimo
sausieji dalyviai nesušlapytų,
prohibicijos agentai daro vi-
sur "reidus."

PALIKO APIE 45 MILIJO- NUS DOL.

Miręs Chicago miljonin-
kas Julius Rosenwald'as palik-
o apie 45 milijonus dolerių
turtų.

VYRESNYSIS TEISEJAS

Cook'o apskrities krimina-
linio teismo vyresniuoj teisė-
ju skirtas teisėjas Prystalski.
Kol kas jis dar neišrinktas.

ISVAIKĖ RAUDONUOSIUS

Ellis parke, ties 39 gatve,
ėmė sakyti prakalbas keli ko-
munistai agitatoriai. Suplūdo
keletas šimtų negrų, daigian-
sia raudonųjų sekėjų. Policia-
ja visus išvaikė.

PLATFORMA BUS TRUMPA

Numatoma, kad demokratų
partijos krašto suvažiavimo
padaryta platforma bus ko aiš-
kiausia ir ko trumpiausia.
Kai kas sako, kad bus tik iš
koko vieno tūkstančio žodžių, kaip tikėtasi. Tik vieni "Ho-

Sveikiname L.R.K.S.A. kuopų atstovus, susirinkusius
į 46-tąjį Seimą, birželio 27 d., Wilks-Barre, Pa., svarstyti
svarbių organizacijos reikalų ir linkime kogeriausio pa-
sisekimo!

"Draugo" Redakcija ir Administracija.

Iš tarptautinio Eucharistinio kongreso Dubline

DAUGIAU 100,000 VAIKŲ ISKILMESE

DUBLINAS, birž. 26. —
Vakar rytą Phoenix'o parke
laikytos vaikams iškilmingos
šv. Mišios, kurias pontifikavo
Šventojo Tėvo atstovas kardi-
nolas Lauri's. Šv. Mišių klau-
sė daugiau kaip 100,000 vaikų.
Giedojo 500 vaikų choras. Tai
buvo vaikų diena Eucharisti-
niam kongrese.

DUBLINAS, birž. 25. —
Rytoj čia baigsis XXXI tarp-
tautinis Eucharistinis kongre-
sas iškilmingą Eucharistine
procesiją iš Phoenix'o parko
į O'Connell'o tiltą. Tenai
Šventojo Tėvo atstovas kongre-
se suteiks minioms laiminim-
mą.

Pranešta, kad sekantis
XXXII tarptautinis kongresas
1934 metais įvyks Buenos Ai-
res, Argentinoj.

Vakar vakarą Phoenix'o

parke įvyko moterų susirinki-
mas, kuriam dalyvavo apie
250,000 moterų.

Šiandien kongreso diena
skirta vaikams.

Jo Eminencija kardinolas
Hayes, New Yorko arkivys-
kupas, vakar krikštijo J. Val-
stybių atstovo Airijai Fredo
Sterling'o kūdikį-mergaitę. Iš-
kilmės įvyko atstovybės rū-
muose, kur vieną salį buvo
pakeista koplyčia ir pastaty-
tas kilojamas altorius. Šv.
Krikšto apeigose dalyvavo ki-
ti 4 kardinolai, 2 arkivysku-
pai, 3 vyskupai, keletas mon-
signorų, prezidentas de Vale-
ra ir eilė įvairių diplomatų.
Po šv. Krikšto apeigų visiems
svečiams sode paruoštas priė-
mimas. Ten kardinolas Hay-
es skaitė gautą Šventojo Tė-
vo kablegramą, kuria Jo
Šventenybė siunčia apaštališ-
ką laiminimą Sterling'ų šei-
mai, o ypatingai kūdikiui.

ŠIANDIEN ATIDAROMAS DEMOKRATŲ PARTIJOS SUVAŽIAVIMAS

Šiandien Chicago stadijume
atidaromas demokratų parti-
jos krašto suvažiavimas. Bus
skiriami kandidatai į prezi-
dentes ir vice-prezidentus.

Suvažiavime numatomas di-
dėlis triukšmas skiriant kan-
didatus.

Svarbiausi kandidatai į pre-
zidentus yra Roosevelt'as ir
Smith'as. Pasirodo, kad pir-
masis turi daugiau rėmėjų.

Bet jo skirimui gali pakenkti
taisyklė, kad demokratų suva-
žiavimuose kandidatas skiria-
mas tik dviejų trečdaliu atstopa-
tų yra svarbus klausimas.

60 SVETIMŠALIŲ DEPOR- TUOTA

Iš Chicago srities praėjusį
šeštadienį į New Yorką iš-
vežta 60 svetimšalių. Jie de-
portuojami.

RESPUBLIKONAI NUSIS- KUNDŽIA

WASHINGTON, birž. 25. —
Respublikonų partijos krašto
komiteto nariai nusiskundžia,
kad partijos kampanijai "kon-
tribucijos" neplaukia taip,
kaip tikėtasi. Tik vieni "Ho-

over'io — '32" klubai pris-
tatę apie 30,000 dol. Kaltina-
mas nevykusis prohibicijos
klausimu straipsnis platfor-
moje.

NEW YORK, birž. 25. —
Gimbel Brothers parduotuvės
trokė pasislėpęs detektyvas
vieną plėšiką nušovė, o kitą
sužeidė, kada jie užpuolė tro-
ko vežėją.

Prohibicijos klausimas taip

UŽDARYTI BANKAI

Praėjusį šeštadienį Chicagoj
ir apylinkėse uždaryti keturi
bankai daugiau.

"DRAUGAS"

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius
PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Pus-
metiui — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Vienam
mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pus-
metiui — \$4.00, Kopija 62c.
Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negre-
žina, jei nepašalinsite tai padaryti ir neprisiūniate tam
tikslui pašto ženklų.
Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
Škeibimų kainos prišūniamos pareikalavus.

Skelbimai sekančios dienos priimami iki 5
val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months
— \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00.
Copy — 62c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

DEMOKRATŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiandien Chicagoj bus atidarytas demo-
kratų partijos krašto suvažiavimas. Atvyko
kai kurie vyriausieji partijos vadai ir rezoliu-
cijų komiteto nariai. Jie dirba, stengdamie-
si suvažiavimui duoti partijos platformą
(programą).

Demokratų suvažiavime yra du svarbiau-
si kandidatai į prezidentus. Vienas iš jų yra
šiandieninis New Yorko valstybės gubernato-
rius F. D. Roosevelt'as, kitas — buvusias
1928 metais kandidatas Al Smith'as. Pirmu-
tinis turi daug pasekėjų, bet ir antrojo kan-
didatūra yra stipri. Anas pirmasis yra ne vi-
sai sveikas, o Smith'as kaip ažuolas. Roose-
velt'o šalininkai spėja, kad jis bus nominuo-
tas pirmuoju atstovu balsavimu. Bet kiti at-
kerta, kad tarp abiejų vyks atkakli kova.
Ir pašalinis asmuo gali laimėti kandidatūrą.

Chicagoj jau atvyko, taip sakant, prie-
šakinės suvažiavimo tvarkymui sargybos. Be
kitų atvyko ir Al Smith'as. Jis priklauso
prie rezoliucijų komiteto. Šiomis dienomis
partijos vadai turės galutinai sutarti, kas
sakys įžanginę kalbą suvažiavime, o svar-
biausia, kas bus nuolatiniu suvažiavimo pir-
mininku, kurs vaidina svarbiausią vaidmenį.
Roosevelt'o šalininkai nori, kad pirmininku
būtų senat. T. J. Walsh'as iš Montanos val-
stybės. Kiti nori kito.

Pranešta, kad partijos platforma bus
trumpa ir visiems ko aiškiausiai suprantama,
be jokių ilgų aiškinimų. Svarbiausi platfor-
mos straipsniai bus ekonomika, darbas ir pro-
hibicija.

Respublikonų partijos suvažiavimas pro-
hibicijos klausimą ilgą straipsniu taip supai-
niojo, kad nenusikalstų sausiesiems ir šlapie-
siems. Tas straipsnis yra pilnas įvairių pas-
lapųjų ir gudrybių, žinoma, sausųjų naudai.
Demokratų partijos suvažiavimas prohibi-
cijos klausimą nori paduoti trumpai. Bus pa-

sakyta, ar prohibicija turi būti atšaukta, kai-
po netinkamas įstatymas, ar turi būti nuodug-
niai pertaisytas 18-asis priedas.

Dėl prohibicijos klausimo numatoma sma-
rki kova ir demokratų partijos suvažiavime.
Pietinės valstybės yra demokratiškos valsty-
bės, bet ten yra pats svarbiausias sausųjų
fanatikų lizdas.

AGITACIJA PRIEŠ SAVUOSIUS

Bolševikiškieji šlamštai senai veda agi-
taciją prieš lietuvių tautines ne tik kultūri-
nes įstaigas. Jie agitavo prieš bankus ir prieš
kitus lietuvių biznius. Ta jų agitacija nema-
žai pakenkė lietuvių ekonominėms ir finan-
sinėms įstaigoms ir kartu nemažam lietuvių
skaičiui didelę skriaudą padarė.

Kuomet mes raginame lietuvių vieni ki-
tus remti, raginame palaikyti lietuviškas įstai-
gas, tie ponai kaip tik priešingą darbą dir-
bo. Kas lietuviška — jiems trefna, bet kas
svetima — gera. Nors patys dažniausiai lie-
tuvių ir lietuvių biznierių palaikomi, bet jie
vis dėlto kanda į tą ranką, kuri juos mai-
tina.

Kas būtų, jei lietuviai neremtų savo or-
ganizacijų, spaudos, savų įstaigų, biznierių
ir profesionalų? Juk tada ir lietuviškieji
bolševikai neturėtų ką veikti, jų vadai duo-
nos netektų. Jokia įstaiga negali išsilaikyti,
jei prieš ją eina agitacija, jei savieji nerems.

Bolševikų šlamštai pasijuokė, kad yra
keliamas obalsis "savas pas savą." Čia
juokas tikrai ne vietoje. Ypač šiais sunkiais
depresijos laikais, kad mažiau mūsų įstaigų
ir bendrai tautiečių tenukentėtų, vieni kitus,
kiek tik galėdami, turime remti, vienybėje
gyventi ir dirbti.

KODĖL JIS ATSIVERTĖ Į
KATALIKYBĘ?

"M. L." rašo:

Vienas tarpo didžiųjų šių dienų atsiver-
tėlių į katalikybę yra italų rašytojas ir po-
etas Giovanni Papini (reikia skaityti Džio-
vanni), jau prieš did. karą pagarsėjęs ne tik
Italijoje, bet ir toliau už jos sienų.

Giovanni Papini buvo vienas iš tų, kuris
klaidingų mokslo išvedžiojimų suklaidintas
buvo atmetęs Dievą ir žmogaus sielos buvi-
mą. Tačiau nepaliaujantis tiesos ieškojimas
jį privedė prie tiesos. Did. karas jam buvo
akstinas prarastą tiesą surasti.

Apie savo atsivertimo priežastis jis pla-
čiai yra rašęs. Įdomios ir mums kiekvienam
yra jo atsivertimo priežastys, kad vienas iš
mūsų jo padarytų klaidų nedarytume. Todėl
čia paduodama jo paties žodžiai, kuriuos jis
kartą yra paskelbęs nesenai viename Italų
laikrašty.

Atsivertėlio Papini knyga "Kristaus Is-
torija" yra išversta ir mūsų kalbon ir dau-
geliui kam yra žinoma.

Štai, ką rašo tame laikrašty jis apie sa-
vo atsivertimo priežastis į katalikybę.

KAIP FAŠISTAI ORGA-
NIZUOJASI?

Paėmusi jėga valdžią į sa-
vo rankas italų fašistų parti-
ja tuoj susigalvojo, kuo tą val-
džią parėmus. Italija ne tiek
ūkio, kiek pramonės kraštas.
Pramonės darbininkai ten ve-
klesni ir skaitlingesni, negu
lauko darbininkai. Be to, lau-
ko darbininkuose pernelyg bu-
vo išsigalėjusi socialistų įta-
ka, tuo tarpu kai miestuose
ir fašistų šalininkų nemažas
skaičius atsirado.

Taigi, fašistų valdžia suma-
nė remtis ne vien savo parti-
jos ginkluota jėga, bet ir faši-
stiniais darbininkais, kuriuos
ėmė jungti į sąjungas arba
sindikatus.

1926 m. balandžio mėn. 3 d.
fašistų valdžia paskelbė tam
tikrą įstatymą apie sąjungos
arba sindikatus. Einant tuo i-
sakymu, sąjungos pradėta
steigti priverstinai. Skyrium
turėjo būti steigiamos darbi-
ninkų, skyrium darbdavių ir
protinių darbininkų sąjungos.

Kiekvienas sąjungos skyrius,
einant tuo įstatymu, vienija
ir atstovauja visus tos profe-
sijos apskrįčio, miesto ir t. p.
darbininkus. Kitokios sąjun-
gos tose pat vietose draud-
žiamos. Sąjungos skyrius skai-
tosi teisėtai veikias, jei jis
vienija bent vieną dešimtadalį
visų tos profesijos darbininkų
arba darbdavių. Italijos profe-
sinių sąjungų ir darbdavių sin-
dikatų vadovai turi būti tvi-
rtų fašistinių įsitikinimų. Taip
pat, sąjungų ir sindikatų na-

riais negali būti žmonės prie-
šingi fašistams.

Fašistinių sąjungų atsiradi-
mas labai greit nustelbė ne tik
socialistines, bet ir krikščio-
niškas darbininkų sąjungas.
Visas darbininkų judėjimas
liko suvaržytas ir paverstas
paprastu įrankiu fašistų val-
džiai remti. Fašistinėms sąju-
ngoms bei sindikatams buvo
suteiktos teisės ne tik rūpinti
profesinius reikalus, bet ir da-
lyvauti politiniame krašto gy-
venime. Renkant parlamento
atstovus, kandidatus pradėjo
statyti ne partijos ir ne pilie-
čių grupės, bet fašistiniai sin-
dikatai, kurie ne fašistų kan-
didatais nepažymėdavo.

Susivienijimas vienos pra-
monės srities darbininkų są-
jungų yra leidžiamas, bet su-
sijungimas su visuotiniomis
bei tarptautinėmis sąjungomis
fašistų įsteigtoms sąjungoms
griežtai draudžiamas.

Visos fašistinės darbininkų
ir darbdavių sąjungos randa-
si valdžios žinioje. Valdžia
tikrina sąjungų veikimą su pa-
galba partijos prefekto, kor-
poracijų ministerio ir admini-
stracinės tarnybos. Visi sąjun-
gų nutarimai galioja tik ata-
tinkamai kontrolės įstaigai
juos patvirtinus. Vadinasi, ita-
lų fašistiniai sindikatai yra ne
kas kita, kaip klusnos valdžios
įrankis, kuris net susiaurinto
veikimo ribose mažiausios lai-
svės neturi.

Ir vis dėlto skaičius faši-
stinių sąjungų ir dalyvaujan-
čių jose darbininkų yra dide-
lis. Tai paaiškinama tų sąjun-

gų dviem įpatumais: 1) faši-
stinės sąjungos yra vienintelės,
tad darbininkai yra priversti
į jas stoti, nes nefašistiniai
darbininkai visai persekioja-
mi, 2) fašistinės sąjungos su
pagalba vadinamų kolektyvi-
nių sutarčių yra nusistatė-
sios imanomas darbininkų at-
lyginimo ir aprūpinimo sąly-
gas.

Kolektyvinės (bendrines) su-
tartys yra ne kas kita, kaip
savos rūšies taisyklės darbi-
ninkams samdyti. Tų taisyklių
ir sąlygų turi laikytis lygiai
darbininkai, lygiai darbda-
viai.

A. Zvirblaitis

JAPONŲ KARIAI

Sanchajaus kaitynių metu
kažin koks kinų apkasų baras
buvo japonams neįkandamas.
Nepadėjo nė artilerija. Try-
paprasti kareiviai ryžos kinų
kulkosvaidininkų lizdus išar-
dyti. Jie apsiginklavo daugy-
be bombų ir naktį šliaužė
prišliaužė prie pat priešių; į
šoko į apkasus ir kol juos nu-
dūrė, spėjo išmėtyti savo kro-
vinį, sudarydami tokį samysį,
kad japonams pavyko tą pa-
vojingą barą likviduoti. Did-
vyrių kūnai buvo sudeginti ir
urnos su pelenais atgabentos
tėvynėn, kur jų pasitikti su-
sirinko visų gyventojų sluoks-
nių atstovai su orkestrais, vė-
liavomis ir net pritaikintomis
tam įvykiui teatro pjesėmis.

Dvi japonės, žmona ir mo-
tina, dviem kariam vyru ir
sūnui, išvykstant karan, nusi-
žudžiusios. Tą savo žygį jos
aiškinusios tuo, jog nenorėju-

akimirkniu, aš tatau tikiu, ėmė many veikti
paslaptinę dieviškoji Malonė. Manys atsi-
rado taip stipri meilė dieviškam Mokytojų,
kad aš nusprendžiau parašyti Kristaus gy-
venimo istoriją. Parašyti ją ne dėl savo sie-
los nuraminimo, ne dėl bergždžio garbės ieš-
kojimo, bet kad pagelbėčiau vienam kitam
savo broliui.

Kai šį darbą pabaigiau, pamačiau rer-
kalą įstoti Kristaus įsteigton draugijon. Iš
daugelio bažnyčių aš pasirinkau katalikų
Bažnyčią, nes tik ji yra tas didingas kamie-
nas Kristaus pasodinto medžio; nes ji, mano
manymu, yra toji, kuri suteikia sąlygas tik-
ram savęs išaukštinimui; nes pagaliau aš pa-
mačiau, kad joje (Kat. Bažnyčioje) pilniausiai
ir skaidriausiai yra pražydęs didvyrio asmuo,
kurį aš laikau aukščiausiu, būtent, šventa-
sis".

sios savo buvimu trukdyti ka-
riams jų tiesioginių pareigų
fronte.

Ties Kantonu Kinijoje japo-
nai darė provokacinį desantą.
Buvo nusiųstas mažas karei-
vių būrys. Jo vadui buvo įsa-
kyta vengti bet kurių susirė-
mimų su kiniečiais. Japonai
tikrai buvo nuginkluoti, bet
karininkas negalėjo pergyven-
ti tokio nusizeminimo ir nusi-
šovė. Japonai mano, kad, jei
jie negali toliau būti naudin-
gi tėvynei gyvi, tai bent jų
mirtis testiprinanti likusių na-
rsumą ir auginanti didvyriš-
kumą.

KORTŲ ATSIRADIMO
ISTORIJA

Neseniai Prancūzijoje išėjo
iš spaudos dviejų kortų istori-
rijos tyrinėtojų knygų, kurio-
se autoriai mėgina nustatyti
laiką, kada kortos atsirado.

Anot autorių, kortų giminė
esanti Indija, o jų protėvis
(prototipas) — šachmatai. Į
šoko į apkasus ir kol juos nu-
dūrė, spėjo išmėtyti savo kro-
vinį, sudarydami tokį samysį,
kad japonams pavyko tą pa-
vojingą barą likviduoti. Did-
vyrių kūnai buvo sudeginti ir
urnos su pelenais atgabentos
tėvynėn, kur jų pasitikti su-
sirinko visų gyventojų sluoks-
nių atstovai su orkestrais, vė-
liavomis ir net pritaikintomis
tam įvykiui teatro pjesėmis.

Ilgą laiką kortos buvo ga-
minamos Prancūzijoje, bet jau
XVII amž. jas ėmė gaminti
ir anglai, vėliau pasidarę pa-
vojingais prancūzų konkuren-
tais.

Dabartinių kortų "mostims"
žymėti, kaip skaitytojai žino,
vartojamos spalvos ir ženklai
— figūros: čirvai, būbnai, pi-
kiai ir kryžiai, tačiau anksty-
vesnės kortos ne taip buvo žy-
mimos, Italijoje, pavyzdžiui, bu-
vo vartojami tokie ženklai: tau-
rė, kardas, pinigais ir lazda,
kas atitiko keturius tų laikų
visuomenės luomus: dvasininkus,
karius, pirklius ir darbi-
ninkus.

Taigi kortas išgalvojo ne ve-
lniai, bet tas pats žmogus, ku-
rs jomis šiandien lošia ir kar-
tais turta praleidžia. Jeigu su
skaičiuotumėm praloštųjų pi-
nigų sumą ir prie jos pridė-
tumėm dar dėl prasišloimo nu-
sižudžiusių skaičių, — vel-
niui tikrai būtų malonus skai-
čius.

SKAITYKITE BIZNIERIŲ
BARGENUS

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIAI

(Rašo E. Borchertas, Klaipėdos Krašto
seimelio narys. Jis yra vienas iš žy-
miausių ir veikliausių to krašto
lietuvių vadų).

(Tęsinys)

Vien tam, kad Volkspartijos šului
Krauzui ir jo partijai sušuktų, jam išei-
nant iš susirinkimo, jis nusamdydavo iš
darbininkų biržos apie 80 žmonių bedar-
bių.

Nidoje vokiečiai išlipdino ant stulpų
ir tvorų lapelius su parašais: "Mirtis
Borchertui! Užmušti Borchertą!" (t. y.
šio straipsnio autorių — Red.).

Landwirtschaftspartijos šulas, dva-
rininkas Hoffman, pastebėjo, kad jo dva-
re yra darbininkas-lietuvis, šaulys. Jį pa-
liuosavo ir jo knygelėje įrašė "Priklauso
prie Šaulių Sąjungos." Tokių jam nereik-
kia.

Savo plakatuose piešdavo asilus, avi-
nų galvas ir prikabinavo tikras vyžas.

PASKOLOS

Štai, kad ir su Žemės Banko politika.
Kada lietuviai pradėjo duoti paskolas
mažais nuosimėčiais, vokiečiai iš savo pu-
sės nuosimėčius dar labiau sumažino (3
nuoš.). Kiek teko patirti, buvo tokių lau-
kininkų, kurie nuo Žemės Banko duoda-
mos paskolos atsisakė ir paėmė iš vokie-
čių. Tam reikalui vokiečiai yra išdavę apie
tris milijonus markių. Nėgana to, vokie-
čiai su dideliu kadru prityrusių agita-
torių smarkiai užsiėmė agitacija po namus.
Prie namų agitacijos vartymo smarkiai
prisidėjo dėl Meierio paleidimo parašų
rinkimas. Agitacijos metu Meierį pavertė
politiniu kankiniu, kuris esą nekaltai yra
suintas. Rodė susirinkimose Meierio vai-
zdą už kalėjimo grotų.

Mūsų spauda negalėjo lygintis su vo-
kiečių, Vokietijos pinigais, leidžiamais
"Memeler Dampfboot," "Lietuviška Ceit-
tunga" ir "Memellaendische Rundschau."
"Dampfboot" langų ištepimas naktį
ir įvairios peštynės tik daugiau suerzino
vokiečius. Sakoma, kad "Dampfboot"
ištepimas nulėmė vokiečių laimėjimą. Ma-
nyčiau, kad ne. Ir štai kodėl. Juk lauki-

ninkai nėra taip svarbu ar "Dmb." buvo
išteptas ar ne. Jam rūpi, kad 1) laukini-
as galėtų gauti ilgalaikes su mažais
nuosimėčiais paskolas, 2) kad jis galėtų
brangiau parduoti galvijus, bekoną ir ki-
tus savo produktus. Štai, kas jam rūpi.
Tas yra kasdieninė liga. Bet vis dėlto
ir "Dmb." ištepimas mums į gerą neiš-
ėjo.

YPATINGA LAUKININKŲ
PSICHOLOGIJA

Atvirai reikia pasakyti, kad vietos
laukininkų dalis yra šiek tiek ištvirtusi.
Nežino patys ko nori. Pav., kada pasa-
kai, kad Lietuvos vyriausybė 11,000,000
litų įdėjo į kraštą, pastatė bekonų fabri-
ką, stato ir tobulina nosta į t.t., atsako,
kad stato turi būti, nes kraštą valdo žė-
maičiai. Kitaip jis suprasti negali.

Dabar laukininkai kalba: "Būtumėm
balsavę už lietuvių, bet kam duodami
žemaičiams pasai, kam reikėjo "ponus"
maliaivoti ir dar taip negražiai." Kitaip
sakant, kam juos lietuviai išjuokia. Sa-
vaime aišku, kad dauguma laukininkų kol
kas yra surišti su vokiečiais įvairiais bū-
dais: paskolomis, dvarų patarnavimais,

tarnybomis ir t.t. Taip yra, kad jie turi
tuo tarpu daugiau naudoti iš vokiečių, ne-
gu iš lietuvių. Be to, nuolat iš vokiečių
pusės jie yra slaptai kurstomi prieš lie-
tuvius. Nuolat vokiečiai seka ir daro pa-
stangų, kad vietos laukininkų tarpe nepra-
bustų tautiško susipratimo ugnelė. Jei
kur ji pasirodo, tuoj stengiasi ją užslo-
pinti.

KONTRABANDA

Klaipėdos Krašto siena su Vokietija
yra apie 100 km. ilga. Vietos gyventojai,
esantieji nuo sienos apie 3 kmtr. krašto
gilumon, užsiima kontrabanda. Jei tame
ruože ne visi tuo amatu aktyviai verčiasi,
tai dauguma tam pritaria. Žinoma, kuris
buvo sulaukyltas su kontrabanda, arba
šiaip nuo to verslo nukentėjęs, tas, sava-
ime suprantama, lietuvių nerinks ir dar
kitam apie tai pasakys.

Lietuviai ir lietuvių organizacijos pa-
darė rinkimo metu viską, ką galėjo. Visos
geriausios jėgos buvo įtrauktos į rinkimų
kovą. Bet, suliginus su vokiečių jėgomis,
mūsų jėgos šį sykį dar buvo daug ma-
žesnės ir prie panašios kovos nepripa-

tusios. Atliko tą, ką galėjo, t. y. išlaikė
savo pozicijas prieš vokiečių smarkią agi-
taciją, bet savo atstovų skaičiaus padi-
dinti Seimelyje nepajėgė.

KAS DARYTI ATEITYJE

Visų pirmą, jei norima su organizuo-
tu ir galingu priešu-vokiečių kovoti ir ko-
vą laimėti, būtinas reikalus yra tobuliau
mums patiems vienur ir kitur persiorga-
nizuoti.

Persiorganizavimą suprantu šitaip:
Perorganizuoti centro valdžios įstaigų
valdininkų aparatą. Tas reikia padaryti
štai kodėl: rinkimų metu buvo daug at-
sitikimų, kada laiškininkas — agentūros
vedėjas naikina siunčiamą literatūrą bei
laikraščius, arba visai neįteikia adresa-
tams. Stubrių pašto agentūros vedėjas,
karčiūninkas Schenk, atsisakė lietuviš-
koms grupėms savo salę dėl susirinkimo
duoti. Šis reiškinys yra nedovanotinas ir
smerktinas. Susipratusiame lietuviui reikia
verkti ir rausti, kada centro valdžios į-
staigos valdininkai taip elgiasi ir tuo pri-
staido prie rinkimų kovos pralaimėjimo.

(Daugiau bus)

Lietuvių mokyklų būtis Vilniaus krašte

Iš "Ryto" dr. jos pirmininko kun. Kraujalis pranešimo) Neseniai buvo sukvietas Vilniaus lietuvių švietimo dr. jos "Ryto" metinis susirinkimas. Jame draugijos pirmininkas kun. P. Kraujalis parė platų pranešimą, nušviedamas dabartinę Vilniaus krašto lietuvių švietimo būklę draugijos nuveiktus darbus.

Kun. pirmininkas pirmiausia nupasakojo dabartinio Vilniaus kuratoriaus nusistatymą dėl privatinų lietuvių mokyklų. Tas nusistatymas galima padalyti į dvi principines dalis, iš kurių matyti, kokiomis sąlygomis šiuo metu gyvena šio krašto lietuvių švietimas. Dabartinis Vilniaus kuratorius esąs nusistatęs leisti veikti privatinėms mokykloms tik tuomet, jeigu jos įneša ką nors naujo pedagogikos gyvenime, arba tose vietose, kur nėra prasmės steigti (pav. dėl mažo vaikų skaičiaus) valdiškos mokyklos. Jei prie to pridėti neseniai išsistatytą naują įstatymą, savaip varkančią privatinės mokyklos, tai bus aišku, kokioje padėty šiuo metu yra lietuvių švietimo reikalai.

"Rytas" tačiau deda visas pastangas kuo daugiau turėti mokyklų, kuriose gautų elementarinį išmokslinimą lietuvių vaikai savo gimtajai kalbai. Tą reikalą jau nuo seniau daugely vietų įvertino tėvai, kurie kasmet siuntinėja "Rytui" prašymus, kad jų sūnėliuose būtų įsteigtos lietuviškos mokyklos. "Rytas" stengiasi tuos prašymus patenkinti ir kasmet savo ruožtu prašo pas lenkų švietimo valdžią leidimų lietuviškoms mokykloms. Tačiau pasirodo, kad jau nuo 1917 metų rušens "Rytas" nesulaukė nė vienos naujos lietuviškos mokyklos patvirtinimo. Draugija 1931-32 metais, remdamosi nuolatiniais gyventojų prašymais, prašė Kuratorių leisti įsteigti 52 naujas mokyklas. Į 44 prašymus gauti neišsiaiškinti atsakymai, o į 8 prašymus, kurie paduoti 1931 m. vasarą, iki šiol negauta jokio atsakymo (Pošalčiai, Krūminiai, Kašėtos, Drūminiai, Giraitė, Pamerkyš, Kuršiai ir Šerkiskės — visi sodžiai Vilniaus Trakų apskrityje). Kas charakteringa, kad kai kuriais atvejais netvirtinami lietuvių mokyklas net lenkų valdiškas mokytojų seminarijas baigę abiturientai. Kalbant apie mokytojų tvirtinimą, reikia suminėti, kad šiemet mokslo metams nepatvirtinti 38 mokytojai. Priešingai, daugely vietų, kur žmonės prašė lietuviškų mokyklų, buvo įsteigtos valdiškos lenkų mokyklos. Įsteigus šias mokyklas, tėvai įstatymais verčiami į jas siųsti savo vaikus, o už nesiumtimą baudžiami. Tokiais atsitikimais, kai tėvams nebelieka kitos išeities, kaip leisti savo vaikus į valdišką mokyklą, labiau susipratę lietuviai tėvai patys ar ką nors pasamdę rūpinasi savo vaikus išmokyti nors poterių lietuviškai. "Ryto" Draugija išlai-

kanti Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje, kurioje yra 340 mokinių su 24 mokytojais. Šiais mokslo metais draugija turėjo Vilniuje dviklasę pradžios mokyklą su apie 60 mokinių ir 3 mokytojais, bet pernai gruodžio 30 d. Kuratorijos ji buvo uždaryta. Be šios mokyklos tą patį dieną Kuratorijos buvo uždaryta dar šiose vietose lietuvių mokyklos. Dubičiuose, Pelesoje, Pavalkėje, Biliuose, Kaniukuose, Mičiūnuose, Gėliūnuose ir Beniūnuose. Uždarius šias mokyklas, draugija numatyta laiku apeliavo į švietimo ministeriją Varšuvoje, prašydama atmainyti Kuratorijos parrėdymą, bet iš ten jau gauti septynioms mokykloms negiami atsakymai; Dubičių ir Pavalkės mokykloms dar laukiama atsakymo.

Vilniuj uždarius dviklasę lietuvių mokyklą, draugija padavė prašymą leisti steigti naują lietuvių pradžios mokyklą, bet jau du mėnesiai kaip laukiama atsakymo.

Be mokyklų dabar draugija turi įsteigusi 3 skaityklas. Vaikarinių suaugusiems kursų skaičius žymiai sumažėjo; kai kur ir tų kursų neleid.

Tokiomis sąlygomis tenka dirbti "Ryto" draugijai Vilniaus krašto lietuvių tarpe. Pirmininkas pabrėžė, kad neižiūrint šių sąlygų, draugija veikia ir švietimo darbas vartomas pirmyn. Tam padeda daugelio mokytojų išgytas cenzas, geriau sutvarkytos daugely vietų mokyklos ir mokyklas, kuris beveik visose mokyklose eina tvarkingai ir normaliai. Sudaro keblumų vietomis tėvų nesupratimas, kai, pavyzdžiui, prasidėjus mokslo metams, neleidžia vaikų, ar pavasarį anksti atsiima iš mokyklos, versdami vaikus ganyti ar kitus darbus dirbti.

Toliau pirmininkas nupasakojo kitas draugijos veikimo sritis, kaip nuosavų namų įsigijimą, knygyno, archyvo ir muziejaus tvarkymą, rūpinimąsi vietomis įsigyti savo mokykloms namus, draugijos gyvenimą lenkų spaudos puolimus ir kt.

Kaip uždarymo priežastis nurodyta uždarytų vadovėlių tose mokyklose vartojimas, nors tie vadovėliai laisvai parduvinėjami Vilniaus lietuvių knygynuose.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

Katalikų Universitete Vašingtone suteikti garbės daktaratai: Apaštališkam Delegatui J. E. ark. Pietro Tumasoni-Biondi (vidury); Italijos Ambasadoriui Nobile Giacomo de Martino ir dr. Leonide Pitamj, Jugoslavijos ministeriui. Magistro laipsniai suteikti: F. Charles Hiron, M. H. Carmody.

KAS BUVO DIDŽIAUSIAS PASAULIO UŽKARIAUJOJAS?

Iki šiol didžiausias pasaulio užkariotojas ir genialiausias strategais buvo laikomi Aleksandras Makedonakis ir Napoleonas. Bet pastaruoju laiku mokslo tyrimų šviesoje vis labiau aiškėja, kad didžiausias užkariotojas buvęs mongolų imperatorius — Džingis Khanas. Jo niekam nepavyko pralenkti. Jis paliko valstybę daug didesnę ir pastovesnę už Aleksandro ar Napoleono.

Džingis Khanas tai titulas. Tikras jo vardas buvo Temudžinas. Jis gimė 1162 m. v. daus Azijos tyruose — Gobi, kaip nedidelės mongolų giminės vado sūnus. Tyruose jis gavo tikrai spartanišką išauklėjimą. Tėvui anksti mirus, jaunas Temudžinas turėjo sunkų uždavinį laikyti paklusnume savo giminę ir apginti ją nuo kitų giminų puolimų. Jis turėjo didelį protą, pasitikėjimą savim, pasiryžimą ir talentą žmonėms vadovauti: be to, didelę ambiciją ir veiklumą. Be atvangos, be nuovargio jis kovojo su savo gausiais priešiniais. Tai buvo ilga sunki kova. Pagaliau jis visus nugalėjo: ugrus, mongolus,

totorius, karaitus. Apie 1200 metus jis jau valdė visą vidaus Aziją ir pasiėmė titulą Džingis Khano (didžiojo Khano). Užkariavęs centralinę Aziją, jis ėmėsi užkariauti pa-

kraščius. 120 m. prasideda Kinijos užkariavimas. Per porą metų milžiniška, stipri, turti-nga ir kultūringa valstybė tapo Temudžino vasalu. Užkariavęs Azijos rytus, jis persimetė vakaruosna. Čia nuo Indijų iki Bagdado ir nuo Persų įlankos iki Kaspijos jūros buvo didelė galinga Mohammedo Šacho valstybė. Nuostabiausias Temudžino žygis tai pusmilioninės armijos maršas per centralinę Aziją nuo Baikalo ežero iki Persijos. Maršas ėjo per nepereinamus tyrus ir kalnus apie 4,000 kilometrų! Šiandien maži karavanai su visų moderninių įrankių pagalba nebepajėgtų atlikti šitos kelionės. Tuo tarpu Temudžinas vedė pusės milijono armiją, kurią reikėjo ap- rūpinti ir maistu ir gėrimu ir kitais reikmenimis. Visi Aleksandro Makedoniško ir Napoleono maršai bei žygiai yra menkniekis palyginus su šituo milžinišku Temudžino žygiu. Pusė Temudžino kariuomenės žuvo šitoj kelionėj, bet pusė išliko. Čia jos laukė kelegribai didesnė puikiai apdirkta ir išmokyta Mohammedo Šacho kariuomenė. Bet Mohammedas buvo visiškai nugalėtas, paimtas nelaisvėn, o jo didelė valstybė aneksuota. Pagaliau jis užkariavo Afganistaną. Šiandien ir vakar Indijas. Pietu Indijas iki vandenyno užkariauti sutrukdė jam dideli karščiai, kurių mongo-

lai nepratę negalėjo pakelti. Paskutinis jo žygis buvo pietų Rusijos užkariavimas (1224). Įbaugintos Europos anų laikų raštai vaizduoja Temudžiną kaip baisų, viską naikinantį barbarą, antrą Attilą. Naujau si tyrimai rodo, jog tai buvo kaip anieks laikams labai kultūringas valdovas. Jis įvedė mongolams raštą, rėmė mokslą, auklėjo kultūros įstaigas, plėtė susisiekimą. Jo milžiniškos imperijos dalys buvo sujungtos gerais keliais. Pažymėtina, kad jo užkariautos tautos nedarė sukilimų, nebūdė nusikratyti jo viešpatavimo mat jautėsi jo valdžioj gerai. Jis leido įstatymus, kurinose atsispindi gili išmintis. Temudžino imperija buvo daug pastovesnė negu Aleksandro ir Napoleono imperijos. Ir jam mirus, ji nesubyrėjo kaip Aleksandro imperija. Temudžino imperija dar ir po jo mirties augo ir plito.

Taigi Temudžinas buvo ne tik didžiausias istorijai žinomas užkariotojas, bet ir didelis politikas.

NEVEIKIA RADIO STOTIS

Karaliaučiu yra tik 1½ kil. radio stotis, tad vokiečiai 80

kilom. nuo Karaliaučiaus, Heilsberge, pastatė naują, galin- gą radio stotį. Tačiau, nors puikiai įrengta, stotis nevei- kia. Keli dešimčiai specialistų inžinierių ir technikų ieško- jo stoties neveikimo priežas- čių, tačiau nieko nerado. Tad ir vėl tenka naudotis Kara- liaučiaus stotele.

GARSINKINTES "DRAUGE"

\$30.70

ŽEMIAUSIA KAINA

I VIENA PUSE

IS CHICAGO I

NEW YORKA

per NICKEL PLATE

GELŽKELI

Saulės Parlorius, Polio vagonai ir patogūs paprastai vagonai. Valgomieji vagonai.

\$23.50 I NEW YORKA

Paprastuose vagonuose ir ta pati kaina ryšyje su laivakorte. Patogus susisiekimą New Yorke su visų Linijų dokais.

La Salle Street Station

IS CHICAGO 9:45 ryto 12:45 popiet 11:20 vakare.

I Cleveland 6:15 vak. 10:59 vak. 7:55 rytą.

I Buffalo 10:40 vak. 4:00 rytą 1:55 popiet.

I New York 9:15 rytą 4:04 vak. 5:30 rytą.

Dėl pilnų informacijų pašank Wabash 2780.

W. H. Kelly, Asst. G. Pas. Agent 327 So. La Salle St., Chicago, Ill.

VAŽIUOKITE Į LIETUVĄ PER „DRAUGO“ Agentūrą

Norėdami važiuoti į Lietuvą aplankyti savuosius, važiuokite per "Draugo" Laivakorčių Agentūrą, kur gausite greitą ir gerą patarnavimą. "Draugas" parduoda laivakortes visų laivų kompanijų ant geriausių laivų. Parūpina visus kelionei reikalingus dokumentus ir už patarnavimą nieko neskaito — patarnauja dykai.

Liepos 23 d. "Draugas" rengia ekskursiją laivu UNITED STATES vandens keliu į Klaipėdą.

Šie laivai išplaukia iš New Yorko šiomis dienomis:

Liepos—July	2 d.—FREDERIK VIII
"	7 d.—BERENGARIA
"	9 d.—GRIPSHOLM
"	16 d.—FRANCE
"	22 d.—PARIS
"	23 d.—UNITED STATES
"	28 d.—BREMEN.

Visais kelionės reikalais kreipkitės į:

DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ KNYGŲ

GARBINGA BUTI TIKRAM KATALIKUI, J. Mačernis
kaina 10c.
NAUJŲJŲ AMŽIŲ ISTORIJA, parašė Dr. J. Totoraitis,
kaina 75c.
KRUVINAIŠ KELIAIS, Manigirdas Dangūnas 4-rių veiksmų drama, kaina 25c.
ZMOGAUS TIKSLAS, Devynios Konferencijos, parašė kun. Pranas Jakštas, kaina 50c.
GIESMYNAS, paruošė kun. J. Tilvytis, M. I. C. 496 puslapių knygos formoje, juodais kietais apt. kaina .. \$2.00
Pr. Būčys M. I. C. Lietuvos Universiteto Profesorius, TEOLOGIJOS ENCIKLOPEDIJOS KURSAS, parašė kun. 246 puslapių kaina \$1.75
TRUMPA APOLOGETIKA, parašė kun. Pr. Būčys, M. I. C. Lietuvos Universiteto Profesorius, Trečioji pat. laida 75c.
SVENTAS PRANČISKUS ASYŽIETIS, gyvenimo aprašymas, iš 7-tojo Vokiškojo leid. lietuvių kalbon išvertė, kun. kun. J. Bikinas, kaina 90c.
PASLAPTIS GYVOJO ROŽANČIAUS, lapeliai, kaina 15c.
LIETUVOS ISTORIJA, parašė Antanas Alekna, Antra praplatoji laida, su penkiais žemėlapiiais, kaina 80c.
SVENČIAUSIASIS SAKRAMENTAS, par. kun. V. Šeškevičius, kaina 20c.
DIEVO AKYVAIZDOJE, vertė Byras, kaina 40c.
5,000 ALKANŲ VYRU, vertė K. Zajančauskas, M. I. C. kaina 15c.
SIELOS TAKAI TOBULYBĖN, parašė kun. D-ras K. Matulaitis, M. I. C. gerais apt., 269 puslapių kaina \$2.00
Siunčianti užsakymą, prašomi siųsti ir pinigus.

"Draugas"

2334 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois.

BILLY'S UNCLE

BOLŠEVIKAI NAUJOS EKONOMINĖS TVARKOS IŠVAKARĖSĖ?

Ir vėl gresia bado šmėkla

Paskutiniiais laikais eikas su mažino žemės ūkio mokesčius, leido laisvai pardavinėti javų išteklis (žinoma, jeigu tik jų yra), išleido naują dekretą apie rinkų (jomarkų) įrengimą ir šiaip suteikė suvargusiems gyventojams lyg ir palengvinimų. Tie visi padaryti žygiai rodo, lyg kad tai būtų mažytė įžanga į laisvą prekybą, į rinkos išlaisvinimą iš valstybės baudžios. Bet kas tai yra — ar gudrus ir nebe pirmas bolševikų vadų manevras, sezoninis ūkininkų ir visų gyventojų apgaudinėjimas, ar tai rimtai užmanyta naujas bolševikų politikos kursas.

Atsakymą į tą klausimą bandė duoti rusų sociald. emigrantų vadas Abramovičius, Jis norėtų manyti, kad paskutinės bolševikų vadų priemonės rodančios į norą išlaisvinti rinką. Jis mano, kad Stalinas buvo priverstas daryti tą žygį dviejų priežasčių spaudžiamas.

Krašto kolektyvizacija privedė prie ekonomiškos katastrofos. Toji katastrofa palietė ne tik žemės ūkį, bet ir pramonę. Industrializuoti kraštai ir statyti pramonės gigantis bolševikai galėjo iki šiol todėl, kad valdžios aparatas, besinaudojamas didele prievartos jėga, rusų darbininkus pastatė į tokias sąlygas, kurios nėra įmanomos jokiam kitame krašte.

Tačiau sovietų pramonės gamybos efektas labai menkas, nes labai mažas darbo produktyvumas, labai didelis procentas netinkamų gaminių, suiręs transportas, visa tai pramonės gamybos rezultatus padarė labai mažais.

Bet, Abramovičiaus nuomone, ir prie tokių sąlygų pramonė galėtų laikyti ilgai, jeigu netrūktų to duonos minimumo, kuris reikalingas ir mažiausių reikalavimų darbininkui. 1930 m. laikomi geriausio derliaus Sovietų Rusijoje metai — kiekvienam gyventojui teko 6 pūdai duonos, tuo tarpu ir iš to kiekio dar buvo vežama į užsienį. Tais pačiais metais Vokietijos gyventojui teko 8 pūdai ir Vokietijoje duonos įsivežė.

1931 m. duonos gamyba krito 26 nuoš., o jeigu turėt omeny visus javus, tai gamyba krito 40 nuoš. Bet ir tais metais buvo išvežta javų. Per du metus ūkio kolektyvizacijos Rusijos laukuose supuvo daugiau kaip 12 milijardų pūdų javų, žuvo 4 mil. arklių, 16 mil. raguočių, 30 mil. avių, 2 mil. kiaulių. Visa tai sudaro 25 nuoš. visų gyvulių Rusijoje.

Prie viso to prisidėjo ekonominis krizis. Jeigu prieš po-
... ar tas pasaulinis ekonominis krizis bus naudingas bolševikams ar žalingas, tai daugumas būtų atsakęs, kad jis bus bolševikams naudingas. Bet pasirodė, kad krizis skaudžiai muša bolševikus. Tas krizis Europos neprovėdė prie socialinių revoliucijų, ko taip tikėjosi bolševikai, jis nepadidino komunizmo įsigalėjimo

šansų, bet dėl to padidino fašizmo šansus.

Krizis nuaušė iš Rusijos išvežamai žaliavai ir produktams kainas nuo 20—40 nuoš. Bolševikai galėtų neeksportuoti, bet tada jie neturi kuo apmokėti mašinų. Kad gavus tą pačią sumą už eksportą, reikia daugiau eksportuoti.

Dėl to bolševikų valdžia buvo priversta prežiūrėti savo statybos programą. Sustabdyta statyba gigantų, kurių planatai seniai patiesti. Gegužės 1 d. turėjo įvykti didžiausias įvykis, apie kurį bolševikai jau kelinti metai visokiais būdais pasakoja visam pasauliui — iškilmingas atidarymas Dniepro strojo. Tačiau tos iškilmės buvo tydomis atidėtos. Pakeitė padėtį ir padėtis Tolima. Rytuose. Visa eilė fabri-
... užkinkytą į darbą karo reikalams. Vietoj automobilių reikia dirbti tankus. Vietoj traktorių — armotas. Tokiu būdu milžiniškos pajėgos naudojamos ne gyventojų reikalams, bet karo reikalams. Tas sumaišė bolševikų planus.

Karo pavojus turėjo ir politinių pasekų — reikėjo peržiūrėti elgimosi su ūkininkais taktiką, nes būsimoji kariuomenė juk savo daugumoj susidės iš ūkininkų. Juk viskas priklauso nuo ūkininkų: ir mobilizacijos pasisekimas, ir kariuomenės pajėgumas.

Tačiau kaimo nuotaika, Abramovičiaus tvirtinimu, dabar žinoma. Įvyko tai, ko bolševikai nenumatė ir nelaukė: į kolchozus pasisekė lengvai suvartoti, bet tie kolektyvai tapo ūkininkų organizacijos baze. Neturėdami ūkininkų organizacijų ir nerengdami sukilimų, kolchozai pradėjo metodišką kovą su valdžia. Jų obalsis: mažiau jiems, daugiau mums. Ir eina didžiausias sabotažas, nes kam dirbti, jeigu "jie" viską paima.

Paskutinis valdžios nusileidimas, Abramovičiaus tvirtinimu, yra pietilietos ir kolektyvizacijos žlugimas. Sunaikinti ūkininkus kaip luomą nepasisekė. Jeigu karas šią vasarą neįvyks, jeigu viskas pasiliks taip kaip yra, tai šis pavasaris bolševikų būsias istoriškas. Bus aiškiai matomi kolektyvizacijos vaisiai. Bet nėra jokios abejonės, kad Sovietų diktatūroj pasidarys plyšys, per kurį pradės lysti antisovietiški elementai.

Bet Sovietų Rusijai jau ir vėl gresia didelis badas. Visas pasaulis kenčia krizį dėl gamybos paskirstymo, o bolševikų yra didelis gamybos krizis. Visi pasaulio kraštai kenčia dėl perdidelio žemės ūkio produktų buvimo, o Rusijoje jaučiama jų didelė stoka. Kapitalistinis pasaulis turin-

gas, o socialistinis — ubagas. Sovietų Rusijos vadovai pradėjo vykdyti Marksą nuo antro galo — pirmą pasirūpino ne materialinių gėrybių gamyba, bet jų paskirstymu. Ir pasidarė taip, kad nebeliko ką skirstyti.

Kas buvo numatyta plane, tai nė vienais metais tos normos nebuvo išpildytos nė pramonėje, nė žemės ūky. Tuo tarpu gyventojų skaičius auga gana sparčiai, o pramonė nesėkmingai gaminti reikalingo kiekio gaminių. Tas pats ir žemės ūky. Pasėlių plotas taip pat katastrofiškai mažėja. 1930 m. pasėlių plotas siekė 37,627 tūkst. ha, 1931 m. jau 24,566 tūkst. ha, o 1932 m. tėra tik 21,635 tūkst. ha. Taigi virš Rusijos vėl pakilo baises bado šmėkla.

LENKAI SU VOKIEČIAIS CEREMONIJŲ NEDARO

Visi žino, kad lenkai yra didžiausi ir pavojingiausi vokiečių prieštai. Tačiau vokiečiai, kalbėdami ar rašydami apie lenkus, niekada nevartoja tokių begėdiškų vardų, kaip jie tai daro lietuviams. Lenkai turi užimę labai svarbius vokiečių žemės plotus, jie perkirto Vokietiją, sudarydami karidorių. Ir šiandien lenkai dažnai nedvejodami pareiškia, kad jie vokiečius tik tada suvaldysią, kada užimsią Rytprūsius ir Karaliaučius. O ką vokiečiai: ar jie plūsta lenkus, ar grasina? Ne, atvirkščiai: jie tikina savo piliečius, kad lenkai to nepadarys.

Štai ir dabar lenkai su vokiečiais ceremonijų nedaro. Dancigo senatas nusprendė, kad lenkų karo laivai gali į Dancigo uostą įvažiuoti tik išimtiniais atvejais ir gavus atskirą Dancigo leidimą. Į tą lenkai atsakė tuo, kad savo laivus duoda taisyti nebe Dancigo laivų statybos bendro-

JOHN B. BORDEN (John Bagdzianas Borden) ADVOKATAS

105 W. Adams St., Rm. 2117
Telephone Randolph 6727
2151 W. 22nd St. 6 iki 9 vak.
Telephone Roosevelt 9090
Name: 8 iki 9 ryto. Tel. Repub. 9600

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Miesto Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakaraais: Utarninkais ir Ketvergais — 6 iki 9 val.
4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

J. P. WAITCHES ADVOKATAS

52 E. 107 ST. prie MICHIGAN AVE.
Tel. Pullman 5950—5377
4600 S. WOOD ST.—Ketvergų vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LA SALLE ST.—pagal sutartį.

vėms, bet Liepojos. Be to, lenkai griežtai boikotuoja Dancigo srities kurortus ir Dancigo prekes. Be to, vokiečių laikraščiai praneša, kad prie Dancigo esą sutraukta tiek lenkų kariuomenės, jog ji kiekvieną minutę Dancigą galinti užimti. Štai toks kaimynas tai vokiečiams patinka, nes jie supranta tik ginkluotą kuloką.

MOTERIS, KURI JUOKIASI

Neseniai Vienoje austrų neurologų susirinkime psichiatrijos profesorius M. Frisch demonstravo šešiasdešimt keturių metų moterį, kuri serga "juoku per prievartą." Laikas nuo laiko toji ligonė ima balsu kvatoti, nors jos dvasios stovis tuo momentu būva visai kitokioj nuotakoje. Ji gali būti ir supykus, tačiau, užėjus "juoko" momentui ir, be to, nė nuotakai nepasikeitus, ji ima tariamai širdingai juoktis. To "juoko per prievartą" priežastis — tai tam tikras nervų sistemos suirimas.

Pirmą kartą toji moteris ta liga susirgus turėdama 10 metų amžiaus. Sirgus iki 18 metų. Dėl tos priežasties ji negalėjus lankyti mokyklos, nes už "juoką" tų laikų pedagogai ją smarkiai bausdavę, be to, ir įvairiai tyčiodavęsi. Nuo aštuonioliktųjų savo amžiaus metų iki 54-tųjų ji kaip ir buvusi visiškai pasveikusi. Vadinasi, liga nebesirodė tuo laikotarpiu, kada jos organizmas buvo pačiame stiprume.

Paprastai tuoju juoku (ar verksmu) serga turi progresyviaus psichines ligas. Šiuo atveju tai pasireiškia visai kitaip, nes daktarai pripažino, kad jos nervų suirimas nėra atsiliepus bendram jos sveikatos stoviniui.

465 ANGLŲ MYLIŲ PER VALANDĄ

Italas leitenantas Neri pasiekė neįtikimą 465 angliškių mylių per valandą skridimą, tuo sumušdamas visus pernykščius anglų skridimo rekordus.

PALAIMINTASIS KUNIGAS JONAS BOSKO

Jo Asmuo, darbai ir auklyba, tai yra plačiai aprašyta. Jo visas gyvenimas ir nuveikti dideli darbai, ypač Jaunomenės auklėjimo.

Knyga didelė, puslapių 707, popieriniuose viršeliuose, kainą tikrai \$2.50
Gegužės Mėnuo, kiekvienai dienai skaitymai. Vertė kun. Pr. Žadeikis, kaina 45c.

Vadovas Sakyklai. Trečioji knyga. Pamokslai apie Dievo Malonę, Sakramentus ir Mardą. Antrasis padidintas leidimas. Vyskupas Kaz. Paltarokas. Kaina \$1.50

Virš minėtas knygas galima gauti:

"DRAUGO" KNYGYNE

"ATLAIĐŲ ŠALTINIS"

Išėjo iš spaudos maldaknygė Atlaidų Šaltinis. Paruošė ją ir išvertė T. Kazimieras kapucinas, išleido seserys kotrinietės. Maldaknygėje yra paaiškinimas apie atlaidus ir

daugiau, kaip 300 įvairių maldų, kuriom popiežiai suteikė atlaidus. Nors visos maldos geros, bet už vis geriausia yra tos, kurioms suteikti atlaidai. Šita knygelė turėtų būti visų katalikų rankose. Kaina su aptaisais 60c.
"DRAUGO" KNYGYNE
2334 So. Oakley Ave.,

DIDI
DIDŽIUMA
REIKALAUJA
Gillette
BLADES

PROBAK
ABIEI PUSEI
ASTRUS
Geriausias skustuvas
— arba gražinam
pinigus
Jei ant vietos negauti, kreipkis į mus.
50c. už 5 — \$1 už 10
Sempels — 10c.
PROBAK CORPORATION
466 FIRST AVENUE
NEW YORK

This new cheese treat

Now—Kraft-Phenix' new achievement! Rich mellow cheese flavor plus added health qualities in wholesome, digestible form. Velveeta retains all the valuable elements of rich milk. Milk sugar, calcium and minerals. Every one can eat it freely! Velveeta spreads, slices, melts and toasts beautifully. Try a half pound package today.

KRAFT
Velveeta
The Delicious New Cheese Food

A
Delicious
Food

A food for protein; a food for mineral salts; for calcium and phosphorus; all the essential elements for health and strength are found in good cheese. And all the essential elements of good cheese are found in Kraft Cheese.

KRAFT CHEESE

KRAFT-PHENIX
CHEESE COMPANY

VASARINĖ "DRAUGO" EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Liepos - July 23 dieną, 1932

VANDENS KELIU PER KOPENHAGĄ Į KLAIPEDĄ

Norintieji šią vasarą važiuoti į Lietuvą, važiuokite su šia "Draugo" ekskursija Skandinavų Linijos laivy "UNITED STATES," kuris iš New Yorko išplauks Liepos-July 23 dieną.

LAIVAKORČIŲ KAINOS
NUO NEW YORKO IKI
KLAIPĖDOS

3-tia kl. į vieną pusę \$84.50
Ten ir atgal (Round trip) \$141.00
Turistinė klesla į vieną pusę \$105.50
Ten ir atgal (Round trip) \$175.00

Iš Chicago ekskursantai išvažiuos liepos 22 d. NICKEL PLATE traukiniu iš La Salle Street Station 9:45 valandą ryto.

"Draugas" visiems keleiviams važiuojantiems į Lietuvą, parūpina visus reikalingus kelionei dokumentus ir už patarnavimą nieko neskaityo — patarnauja dykai.

Manantieji važiuoti, nevēluokite, užsisakykite vietas dabar. Visais reikalais kreipkitės:

"DRAUGO" LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA

2334 S. Oakley Ave.—Tel. Roosevelt 7790—Chicago, Ill.

LAIVAS "UNITED STATES"

HITT AND RUNN—It Was a Clever Little Game but When It Came Bull's Turn to Play—He Didn't

PROBAK
patogumas
skustuvas
barberiškas
teiktis

Dantų ir burnos higiena

Rašo Dr. P. Atkočiūnas, 1446 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

LIGOS

Pakalbėję plačiai apie vitaminus, prisiminsime atskirai apie ligas, kurios paliečia žmogų, negavus tinkamo maisto, kuriame yra minėtų vitaminų.

Rachitas (Rickets)

Rachitas yra kaulų suminkštėjimo liga, kuri paliečia kūdikius ir mažus vaikus. Ši liga yra blogo maisto pasekmė, maisto be vitaminų, be kalcio, be fosforo ir be saulės šviesos. Liga rickets padaro kūdikį bei vaiką deformuotą, šleivą, kojos tampa sulenktos ir kreivos, dantys su skylutėmis ir įvairiais bruožais, be atsparumo sugedimui. Kojų kreivumas įvyksta todėl, kad vaiko kaulai, paliešti tos ligos, yra minkšti, silpni ir nepajėgia atlaikyti raumenų tempimo ir kūno svorio. Ši liga paliečia kūdikius, net krūtims peninus, kuomet motinos maistas yra prastas, be aukš-

čiau minėtų elementų. Tad motinos, atsižvelgdamos į savo vaikų sveikatos svarbą turi stengtis valgyti žalius vaisius, daržoves, pieną ir kitus valgius, kuriuose yra reikalingų elementų kūniui suformuoti (augti).

Svarbiausia sveikų dantų išlaikymo sąlyga daugiausia pareina nuo to, kaip dantys kūdikystėje ir jaunystėje yra susiformavę, ar kūdikis, vaikas ir motina gavo tinkamą maistą. Dantys išplėtoja ir suauga maždaug prieš išdygstant. Kuomet dantys yra prastai išaugę, jų išlaikymas yra galimas tik dažnai ir labai nuosekliai prižiūrint ir taisant. Todėl labai svarbu yra, kad dantys suaugtų stiprūs ir atsparūs puvimui. Prižiūra, žinoma, visuomet yra reikalinga, nes dantų sugedimo priežastys gali bet kada aplaminti peninus, kuomet motinos maistas yra prastas, be aukš-

Kada rachito liga (rickets)

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuviams patarnauju geriausia ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausau prie grabų išdirbėjų.

OFISAS

688 West 18 Street

Telef. Canal 4174

SKYRIUS: 2238 S.

Halsted Street, Tel.

Victory 4988.

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaikyti kelių skyrių.

Nauja, graži kopyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS
Didelė graži kopyčia dykai
718 WEST 18 STREET
Tel. Roosevelt 7522

LACHAVICH IR SŪNUS

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuviams kuopigaliaus. Reikale meldžiu atsiųskiti, o mano darbu busite užganėdinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

TEL. CICERO 5927

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAZEIKA

Graborius ir Balsamuotojas
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1650 WEST 46th STREET

Kampas 46th ir Paulina St.

Tel. Boulevard 5203-8413

Nuoludimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopyčia dėl šermenų dykai.

isigali, ne vien tik pakenkia dantų tvirtam suaugimui, bet taip pat žandikauliai, kaip ir visi kiti kaulai, būna silpni, ir taip pat fiziškai asmuo būna silpnas. Ši liga galima sėkmingai pašalinti tinkamu maistu, ultra violetiniais (X-ray) ir saulės spinduliais.

(Bus daugiau)

Dr. P. Atkočiūnas

GRĮZTA Į SENAS, SVEIKAS ŠEIMOS FORMAS

Klaus Menner, "Sovietų jaunimas" knygos autorius, ilgą laiką stebėjęs SSSR gyvenimą, rašo savo knygoje, kad Sovietų Rusijoje jau nusivylė naujom marksištom pažinrom ir šeimą, teisingiau sakant, laisva legalizuota prostitucija. Viena komunistinio jaunimo organizacija net viešai pareiškė tuo klausimu savo nuomonę, uždraudama savo nariams nejaudinti tikro meilės jausmo, susituokti ir reikalaujama suvaržyti bolševikiškų šeimų santykių pageidumą. Sovietų valdžia nenorom priversta skaitytis su šita nauja tendencija, reiškiančia ne ką kitą, kaip tik grįžimą atgal. Dabar darosi aišku, ką reiškia, pavyzdžiui, tokios komunistų rezoliucijos: "išmestas iš partijos už nekomunistišką elgimąsi su moterimi." Tokiu būdu, Sovietijos gyventojai žengia atgal į senąją šeimos formą, o "sovietskinkai" pripažįsta vis daugiau ir daugiau įstatymų reguliavimui paveldėjimo teisės ir tam panašių klausimų. Iš garsių marksiščių lozungų šeimos srityje lieka tik nešvarus istorijos lapas — moterų išnaudojimas, betėviai vaikai — pamestiniai, sugyvuoję vyrai ir t.t. Šeima nori pasilikti šeima, bet ne legalizuota prostitucija, kurioje būtų patinai ir patelės, vietoj rimtų motinų ir tėvų.

SKAITYKITE IR PLATIN SIJONALUS IR BIZNIE RIUS, KURIE GARSINASI "DRAUGE."

A. A.

ONA MILIENE
(po pilnu vyru Kasmauskienė, iš namų Pocatit)

Mirė birželio 24 d., 1932 m. 12:30 naktį, 68 metų amžiaus. Kilo iš Tauragės apskr., Kaltinėnų parap. Amerikoje išgyveno apie 34 metus.

Pailko dideliame nuoludime vyru Jurgio, dukterį Oną, du sūnus Juozapą ir Stanislovą, dvi marčias Prancišką ir Evą, tris anukus ir anukės Albina. Reimarcas Prancišką ir Ursulę, 3 Sabina, o brolis Jurgis ir Juozapą Pocius ir gimines. Buvo namė sv. Agotos moterų ir mergaitė dr. jos ir Tretininkų.

Kunigaikščiui pasirašius Graborius Ezeriskio kopyčios, 4603 South Marshfield Ave.

Laidotuvės įvyks utarninke, birželio 28, iš kopyčios 8 val. bus atlydėta į sv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulinis pamaidos už velionės sielą. Po pamaidos bus nulydėta į sv. Kazimiero kapines.

Nuostidžiai kviedame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose. Nuludė: vyras, duklė, sūnai, marčios, anukai, broliai ir gimines.

Laidotuvės patarnauja graborius Ezeriskis, Tel. Boulevard 9277.

KAS VEIKIAMA SU ISPA NIJOS BUV. KARALIAUS TURTAIS

Ispanų respublikos valdžia, pašalinus nuo sosto karalių Alfonsą, visus karališkosios šeimos turtus sukonservavo. Buvęs karalius niekad negalės pareikšti į tuos turtus savo pretenzijų, kadangi Ispanijoje jis yra paskelbtas tėvynės išdaviku. Sukonservuoti turtais perėjo į respublikos nuosavybę. Tų turtų daug: karališkoji pilis pačiam Madride ir kelios pilys jo apylinkėse ir kitose Ispanijos vietose, turtingas pilų įrengimas su daugeliu meno dalykų, paveikslai, gobelenai, baldai, indai ir t. p.

Madrido karališkoji pilis pavesta nacionaliniu muziejum. Ją leidžiama apžiūrinti ispanams ir svetimšaliams. Tik nedidelė tos pilies dalis rezervuota, kaip oficiali rezidencija, ispanų respublikos prezidentui. Čia prezidentas rengia oficialius priėmimus, bet gyvena savo privačiuose namuose. Per respublikos prezidento priėmimus vartojami seni karališki indai. Stalų puošia gražios karališka karūna pažymėtos lėkštės ir fokiais pat karališkais ženklais padabinti aukšiniai peiliai ir šakutės. Po perversmo ispanų respublika ekonominės krizės, kaip ir visos pasaulis, slėgiama, vengia nereikalingų reprezentacinių išlaidų ir, kur tik galima, apsieina ir su senos neapkenčiamos monarchijos palaikais. Į Madrido karališkosios pilies muziejų renkami retesni meno ir istoriniai dalykai.

Netoli Madrido esančioje El Pardo pily yra turtingiausias pasaulio gobelenų rinkinys. Čia yra 414 gobelenų, kai kurie iš jų yra nepaprastai reti ir brangūs. Jų kaina milijoninė. Manoma, kad gobelenai bus palikti šitoj pily ir kad ji bus paversta gobelenų muziejum.

Netoli Segovijos esančios Riofrio ir La Granja pilys pavestos mokinių vasaros atostogoms. Kitos pilys, kaip pav. dvi netoli Sevilijos paliktos keleiviams apžiūrėti. Vienam buv. karaliaus dvare bus įsteigta meno mokykla su tapybos ore skyriumi. Kitos buv. karaliaus šeimos nuosavybės bus panaudotos įvairiems socialiams, mokslo ir sveikatos tikslams. Nepamiršti ir žurnalistai. Viena nedidelė pilis busiant atiduota žurnalistų žiniui ir čia bus įsteigti senų žurnalistų poilsio namai. Buv. karaliaus dvarų žemė kai kur išnuomota, o kitur įsteigti valstybės valdomi ūkiai. Ties Madridu esąs buv. karaliaus parkas atiduotas Madrido miestui.

SVEDŲ PASKOLOS LIKUSI DALIS ATIDETA

Švedų degtukų sindikatu paskolos likusios dalies įmokėjimo terminas atidėtas ligi rugpjūčio 1 d. Įmokėti turės 20 mil. litų.

Sindikatas pamažu stabdo savo veikimą Lietuvoje. Nuo birželio 15 d. iki liepos 11 d. sustabdys fabriko veikimą Slabadoje, o nuo liepos 11 d. — antrąjį fabriką Jonavoje.

D. A. K. T. A. R. A. I.:

Ofisas Tel. Grovehill 0617
Res. 6737 S. Artesian Ave.
Tel. Grovehill 0611
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
Val.: 2-5 ir 7-9 P. M. Ket. 9-12 A. M.
Nedėlioje susitarus

Tel. Lafayette 5793
DR. A. J. JAVOIS
Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.
Office: 4459 S. California Ave.
Nedėlioje pagal sutartį

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47 Street

Tel. Canal 6122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 West 22nd Street
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Boulevard 7589
Rez. Hemlock 7691
DR. A. P. KAZLAUSKAS
DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Tel. Cicero 1260 X-Ray
DR. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 valandai vakare
Nedėliomis ir seredomis susitarus
4847 W. 14th St. Cicero, Ill.

Dr. C. K. Kiauga
DENTISTAS
Utarininkas, Keltvergas ir Subatomis
2420 W. Marquette Rd. arti Western Ave.
Phone Hemlock 7828
Fanedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis
1821 So. Halsted Street

Tel. Cicero 6756
DR. ATKOČIUNAS
DENTISTAS
1446 S. 49th CT., CICERO
Val.: 10-12 ryto; 2-6 ir 7-9 vakare

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patengvins akių įtempimą, kuris sėdi priežasim galvos skaudėjimo, svajimo, akių apimimo, nervotumo, skaudama akių karščių. Nuimamataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę.
Prirengiu teisingai akinčius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektra, parodanti mažiausias klaidas.
Specialie atyda atkreipiama mokyklos vaikams.
Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
KREIVAS AKIS ATITAISO Į TRUPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugeliu atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Dabar kalnos perpus pigesnis, negu buvo. Mūsų kamos pigesnis, kaip kitų.
4712 S. ASHLAND AVE.
Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

DR. SUZANA A. SLAKIS
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy
4145 Archer Ave. (Kampas Francisco Ave.)
Valandos: 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.
(Vakare: Utarninke ir Keltverge iki 8 val.)
Seredomis ir Nedėliomis pagal susitarimą.
Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Res. Tel. Boul. 5913
DR. BERTASH DR. NAIKELIS
756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.)
Val.: 1-3 ir 6:30-8:30 val. vak. Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Nedėlioje susitarus Nedėlioje susitarus

Tel. Canal 6257 Res. Prospect 6659 Tel. Ofiso 4050 Res. 9365
DR. P. Z. ZALATORIS
Gydytojas ir Chirurgas
1821 SOUTH HALSTED STREET
Residencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų
6 iki 8:30 vakare

Tel. Canal 6764 Res. Republic 6360
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų
DARO OPERACIJAS
Ligonius priima kasdien, nuo pietų iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus
Ofisas, Laboratorija ir X-Ray
2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliais
Ofisas 2201 West 22nd Street
cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6123
Residencija: 6628 S. Richmond Ave.
Telephone Republic 7868
Valandos: 1-3 ir 7-8 val. vak.
Nedėlioje: 10-12 ryto.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: — 4645 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. MAURICE KAHN
Gydytojas ir Chirurgas
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. Yards 0994
Residencijos Tel. Plaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 dienų.
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare
Ned. nuo 10 iki 12 dienų

Ofiso: Tel. Victory 6893
Rez.: Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepiate šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Val.: 10-12 v. ryto, 2-4, 7-9 v. v.
Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVE.
SPECIALISTAS
Dziogų, Moterų ir Vyrų Ligy
Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 val. vakare.
Nedėliomis 10 iki 12
Telefonas Midway 2880

HEMLOCK 8151
DR. V. S. NARES
(Naryaukas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
VALANDOS:
9 iki 12 ryto, 7 iki 9 vakare
Utarin. ir Kelt. vak. pagal sutartį

DR. A. G. RAKAUSKAS
5815 — 6th Avenue
KENOSHA, WIS.
Ofiso val.:
Nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Residencija:
3304 — 71st Street
Nedėliomis tik susitarus.

DR. J. J. KOWARSKIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 2403 WEST 63 STREET
Kartė So. Western Avenue
Tel. Prospect 1928
Residencija 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 0706
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 v. v.
Nedėlioje pagal susitarimą

DR. S. A. DOWIAT
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 WEST 12 PLACE
Val.: 7 iki 9 v. v. išskiriant Seredoms ir Pėnyčios, kuriomis dienomis jis bus.
2924 W. WASHINGTON BLVD.
Kitos val. ant Washington Bulvd.
4:30 — 5:30 kasdien
Telefonai: Kedzie 2450 — 2451, arba Cicero 662. Res. tel. Cicero 2388

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Valandos: 11 ryto iki 1 po pietų
2 iki 4 ir 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto
Telefonai dienų ir naktį
VIRGINIA 0886

Tel. Grovehill 1596
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.
Seredomis po pietų ir Nedėliomis tik susitarus
2423 W. MARQUETTE ROAD

Res. Phone: Englewood 6641 Office Phone: Wentworth 3666
Wentworth 3666
DR. A. R. McGRADIE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6558 SO. HALSTED STREET
Valandos: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Ofiso Tel. VICTORY 2687
Of. ir Res. Tel. HEMLOCK 2374
DR. J. P. POŠKA
3133 S. HALSTED STREET
Antras ofisas ir Residencija
6504 S. ARTESIAN AVE.
Ofiso Val. Nuo 9-12 rytais: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 val. šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Wentworth 3000
Rez. Tel. Stewart 8191
DR. H. BARTON
Gydytojas ir Chirurgas
6558 S. HALSTED STREET
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Kenwood 5197
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryte;
Nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Hemlock 8700
Res. Tel. Prospect 0610
DR. B. ARON
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 6155 South Kedzie
Res. 6435 So. California Ave.
Val.: 2-4, 2-4 v. v. išskiriant Ketv.

Seniausia ir Didžiausia

LIETUVIŲ GRABORIŲ ISTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno į mūsų istaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, mūsų automobilius atvažiuos į jūsų namus ir atveš į mūsų istaigą, kur galėsite pamatyti didžiausią pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrėti į tai, ar jūs ką pirksite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulancinę patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturios Moderniškos Kopyčios Dėl Šermenų. Pašaukite EUDEIKI pirm negu kreipisite kur kitur.

Eudeikis

JUSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

